

mihael

TREĆA I ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

KAPELIJNA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

mihael

13-14 / 2021.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XVI. (2021.), Broj 13-14(480-481),
TREĆA I ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA
 18. i 25. travnja 2021.

Kontakt:
vlč. Željko Rakošec,
 policijski kapelan
 tel.: 22 712, 85 682;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula,
 pomoćnik policijskoga kapelana
 tel.: 88 853, 22 715, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnici: <https://www.ncronline.org>

TRAVANJ

Ned 18. **TREĆA VAZMENA NEDJELJA**
 Euzebije, Tihomir

Pon.	19.	Marta, Leon, Ema, Berta
Uto.	20.	Marcijan, Teotim, Dina, Vilim
Sri.	21.	Anzelmo, Román Adame Rosales
Čet.	22.	Soster i Kajo, Vojmil, Leonida
Pet.	23.	Juraj
Sub.	24.	Fidel Simaricenski, Fides, Vjera

Ned 25. **ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA**
 Marko evanđelist

Pon.	26.	Julije, Stanislav, Višnja
Uto.	27.	Ozana Kotorska, Euzebije, Jakov
Sri.	28.	Petar Chanel, Ljudevit M.
Čet.	29.	Katarina Sienska, Kata, Sever
Pet.	30.	Pio V. papa, Venancije
Sub.	1.	Josip Radnik, Jeremija

MEDITACIJA

Mir vama 3

SLUŽBA RIJEČI TREĆA VAZMENA NEDJELJA

UVOD U ČITANJA
Iskaznica Kristovih vjernika 4

ČITANJA
Trebalo je da Krist sve to pretrpi i treći dan uskrsne od mrtvih. 6

HOMILIJA
Gospodine, počni sa mnom! 8

SLUŽBA RIJEČI ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

UVOD U ČITANJA
Kakvog spasitelja očekujemo? 10

ČITANJA
Pastir dobri život svoj polaže za ovce. 12

HOMILIJA
Gospodine, uđi u moj život 14

KATEHEZA

Isusovo uskrsnuće 16

Mali vjeronomučni leksikon 20

UZ SPOMENDAN
Román Adame Rosales 21

NAŠI POKOJNI 22

Mir vama

Mir s vama je prva i najčešće izgovorena rečenica koju je Isus izgovorio svojim učenicima nakon uskrsnuća. „Šalom“ - „Mir“, uobičajeni je pozdrav među Židovima.

Je li Isus poslije uskrsnuća tom pozdravu dodao novo dublje značenje? Da nije, vjerojatno ga ne bi toliko ponavljao i naglašavao.

Učenici su bili uplašeni, strahovali su za život, razočarani i možda ljuti na sebe zbog kukavičkog ponašanja u vrijeme suđenja i Isusove muke. Razočarani, a možda i ljuti na Isusa što se sve odvilo onako kako se odvilo jer *mi se nadasmo da je on onaj koji ima otkupiti Izraela* (Lk 24,21). Možda su se plašili Isusovih prijekora zbog svoga ponašanja, kao da nisu slušali njegove govore o ljubavi i praštanju.

Kako bih reagirao kad bi se Isus danas iznenada pojавio pred mnom?

Najprije bih se ustrašio, naravno, jer isprva ne bih znao je li to uistinu Isus.

Nakon što bi me uvjerio da je to doista on, uistinu bih osjećao sram i krivnju za sve izdaje i zatajenja Učitelja u svakodnevnim životnim situacijama, vjerojatno bih se i gorko kajao i plašio prijekornih pogleda. Zacijelo ne bih se osjećao dostoјnjim biti u njegovoj blizini.

Krist, u svome božanskom sveznanu pozdravlja učenike s "mir s vama" da umiri sve njihove loše osjećaje, strah od njegove iznenadne pojave, strah od prijekora, strah od kazne za izdaju. Premda su bili daleko od savršenoga u postupcima i napustili su Isusa u vrijeme suđenja i muke, Isus im želi reći da im je sve oprostio, da između njega i njih postoji samo mir.

Šalje ih, a i mene s njima, u svijet da šire upravo takvo oproštenje i takav mir.

Iskaznica Kristovih vjernika

Vidik Kristove žrtve seže do granica ljudskoga roda

Petrov govor iz Djela apostolskih želi pokazati kako su Isusova muka, smrt i uskrsnuće nastavak Božjega djelovanja u korist svojega naroda i ispunjenje njegovih obećanja. Stoga Petar i započinje naglašavajući da govori o Bogu koji je »Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših«. Na taj način daje Bogu naziv što si ga je on sam izabrao kada se iz gorućega grma ukazao Mojsiju. To je njegova iskaznica. On je Bog koji se brinuo za te svoje sluge i vjernike i sada se ponovno brine za svoj narod. On je Bog koji je dao obećanja ovim svojim slugama i sada ta obećanja ispunjava. To je bilo značenje pozivanja na praotce u vrijeme Mojsijevo, a isto značenje ono ima i sada u vrijeme nakon Isusova uskrsnuća. Taj Bog koji se zauzima za svoj narod »proslavi slugu svoga, Isusa«. Na tom se mjestu, bez sumnje, navode riječi Pjesme o Sluzi patniku proroka Izajije: »Gle, uspet će Sluga moj, podignut će se, uzvisit i proslavit!« Petar otvoreno kaže da je Isus taj Sluga kojega je narod predao i kojega se odrekao pred Pilatom kad »već bijaše odlučio pustiti ga«. I to je aluzija na Pjesmu o Sluzi patniku, ali i na lik Mojsijev kojega su njegovi sunarodnjaci odbacili. Oni su se tako odrekli »Svetca i Pravednika«. Ta se dva naslova u Djelima apostolskim često pridaju Isusu, a pisac ih koristi kako bi naglasio kontrast u odnosu na »ubojicu« za kojega je narod tražio pomilovanje. Govor kontrasta nastavlja se riječima:

»Začetnika života ubiste.« Riječ »začetnik« (grč. arhegos) može se prevesti i kao »knez«, »glavar«. Isus kao začetnik, knez i glavar života predvodi svoje, one koji su u njega povjerovali i obratili se, u život. No na tom mjestu dolazi toliko puta ponavljano središte vjerovanja: »Ali Bog ga uskrisi od mrtvih«, čime ga »uzvisuje i proslavlja«, baš kao što je to i prorečeno. Isusovi su učenici tomu svjedoci. Petar priznaje da je narod to učinio »iz neznanja«, čime podsjeća na Isusove riječi u evanđelju: »Otče, oprosti im, ne znaju što čine.« Bog, a onda i kršćani, uvijek imaju razumijevanja za one koji ne uspijevaju povjerovati.

Potvrda stvarnosti uskrsloga tijela

Evanđeoski odlomak počinje podsjećanjem na dvojicu učenika koji su na putu za Emaus susreli uskrsloga Isusa.

Oni se vraćaju u Jeruzalem kako bi prenijeli radosnu vijest ostalim učenicima, ponajprije jedanaestorici apostola, te pripovijedaju što im se dogodilo na »putu« i kako su prepoznali Isusa »u lomljenju kruha«. Evanđelist tim riječima već misli na euharistiju budući da će se one kao tehnički izraz ponavljati i u Djelima apostolskim. U kontekstu takva njihova razgovora među njima se pojavljuje uskrsli Isus i pozdravlja ih riječima: »Mir vama!« Njegova pojava zbujuje učenike, no Isus im pokazuje ruke i noge, kao mjesta rana,

te im dokazuje da nije duh. Time se taj izvještaj približava Ivanovim tekstovima o Isusovim ukazanjima. Takvo Isusovo očitovanje potiče učenike na radost, a Isus odlučuje dati još jednu potvrdu stvarnosti svojega uskrsloga tijela time što uzima komad pečene ribe i »pred njima pojede«. Sve je to u službi potvrde svega što je Isus »govorio dok je još bio s njima« i što je o njemu prorečeno »u Mojsijevoj Zakonu, u Prorocima i Psalmima«. Tada i tim učenicima, kao i dvojici na putu u Emaus, otvara pamet da razumiju Pisma, koja sadrže navještaj njegove muke, smrti i uskrsnuća treći dan. Tomu su svjedoci učenici koji će morati »propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema«. To je Lukin program navještaja čije je ostvarenje opisano u Djelima apostolskim, gdje će apostoli trajno pozivati na obraćenje.

Dostojan zagovornik kod Oca

Odlomak iz Prve Ivanove poslanice započinje riječima: »Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite.« Već je ranije sveti pisac obrazložio svrhu svojega pisanja rekavši: »Što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama da i vi imate zajedništvo s Otcem i sa Sinom njegovim Isusom Kristom.« Ako sada kaže da je svrha njegova pisanja »da ne griješe«, znači da je izbjegavanje grijeha put prema zajedništvu s Otcem i Sinom. I ne samo izbjegavanje grijeha. Čak i tko sagriješi, ne gubi nadu, jer »zagovornika imamo kod Otca – Isusa Krista, Pravednika«. Isus

Krist, Pravednik, nevin je podnio smrt na križu, uzevši na sebe grijehu svijeta. Time je on postao dostojan zagovornik kod Otca i »pomirnica za grijehu naše«. Riječ »pomirnica« (grč. hilasmos) samo se šest puta pojavljuje u Starom zavjetu, a u Novom zavjetu je rabi samo ta poslanica. U Levitskom zakoniku ona se odnosi na Dan pomirenja (heb. yom kippur) uz koji je vezano oproštenje grijeha svemu narodu. U Knjizi brojeva to je žrtva »pomirbenoga ovna« kojom svećenik vrši obred pomirenja nad krivcem. Psalm 130 obraća se Bogu riječima: »Ako se, Gospodine, grijeha budeš spominjao, Gospodine, tko će opstatи? Al' u tebe je praštanje (grč. hilasmos).« Na taj način Isus donosi pomirenje i oproštenje za grijehu, pa je čak uspoređen i sa žrtvom za grijehu, a kao takav poslan je od Otca. On je izraz Otčeve ljubavi: »On je ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za grijehu naše« i »ne samo naše, nego i svega svijeta«, čime se vidik Kristove žrtve širi do granica ljudskoga roda te se on doista potvrđuje kao »Spasitelj svijeta«. »Poznavati« Krista znači biti u zajedništvu s njime. To je vjera koja traži da se s njome uskladi i cijelokupno životno djelovanje te postaje neka vrsta iskaznice Kristova vjernika.

Prvo čitanje: Dj 3, 13-15.17-19

Začetnika života ubiste.
Ali Bog ga uskrisi od mrtvih.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Reče Petar narodu:
„Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi slugu svoga, Isusa kojega vi predadoste i kojega se odrekoste pred Pilatom kad već bijaše odlučio pustiti ga. Vi se odrekoste Sveca i Pravednika, a izmoliste da vam se daruje ubojica. Začetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od mrtvih, čemu smo mi svjedoci.

I sada, braćo, znam da ste ono uradili iz neznanja kao i glavari vaši. Ali Bog tako ispuni što unaprijed navijesti po ustima svih proroka: da će njegov Pomazanik trpjeti. Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši.“

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 4, 2.4.7.9

Obasjaj nas, Gospodine, svjetлом svoga lica!

Kad zazovem, usliši me,
Bože, pravdo moja,
ti što me u tjeskobi izbavi:
smiluj mi se, usliši moju molitvu!

Znajte: Gospodin čudesno uzvisuje prijatelja svoga;
Gospodin će me uslišiti
kad ga zazovem.

Mnogi govore:
„Tko će nam pokazati sreću?“
Obasjaj nas, Gospodine,
svjetлом svoga lica!

Čim legnem, odmah u miru i usnem,
jer mi samo ti, Gospodine,
daješ miran počinak.

Drugo čitanje: 1Ivan 2, 1-5a

On je pomirnica za grijeha naše i svega svijeta.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Dječice moja, ovo vam pišem da ne griješite. Ako tko i sagriješi, zagovornika imamo kod Oca – Isusa Krista, Pravednika. On je pomirnica za grijeha naše, i ne samo naše nego i svega svijeta.

I po ovom znamo da ga poznajemo: ako zapovijedi njegove čuvamo. Tko veli: „Poznajem ga“, a zapovijedi njegovih ne čuva, lažac je, u njemu nema istine. A tko čuva riječ njegovu, u njemu je zaista savršena ljubav Božja.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 24,35-48

Trebalo je da Krist sve to pretrpi i treći dan uskrsne od mrtvih.

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme: Učenici su Isusovi pripovijedali što se dogodilo na putu i kako ga prepoznaše u lomljenju kruha. Dok su oni o tom razgovarali, stane Isus posred njih i reče im: „Mir vama!“ Oni, zbunjeni i prestrašeni, pomisliše da vide duha. Reče im Isus: „Zašto se prepadoste? Zašto vam sumnje obuzimaju srce? Pogledajte ruke moje i noge! Ta ja sam! Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam.“

Rekavši to, pokaza im ruke i noge. I dok oni od radosti još nisu vjerovali, nego se čudom čudili, on im reče: „Imate li ovdje što za jelo?“ Oni mu pruže komad pečene ribe. On uzme i pred njima pojede.

Nato im reče: „To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: treba da se ispuni sve što je u Mojsijevu Zakonu, u Prorocima i Psalmima o meni napisano.“ Tada im otvori pamet da razumiju Pisma te im reče: „Ovako je pisano: 'Krist će trpjeti i treći dan ustati od mrtvih, i u njegovo će se ime propovijedati obraćenje i otpuštenje grijeha po svim narodima počevši od Jeruzalema.' Vi ste tomu svjedoci.“

Riječ Gospodnja

Gospodine, počni sa mnom!

Vi ste tomu svjedoci, kako smo čuli na kraju ovog evanđelja.

Svjedok nije netko tko čita neki referat ili prenosi neko mišljenje koje je čuo. Svjedok je netko tko je vlastitim očima nešto vidio, nešto doživio i svjedoči o tomu, svjedoči o činjenicama, a ne o mišljenjima.

Vi ste tomu svjedoci. Ako Isus to tako naglašava kratko pred svoje uzašašće, tada ovo evanđelje poprima karakteristike testamenta, oporuke.

Što nam Isus poručuje?

Krenut ćemo od kraja, pa prema početku evanđelja.

Tri točke ove oporuke:

Prvo: svim se narodima treba naviještati, trebaju se obratiti da im se oprštaju grijesi. To je veliki Božji dar nama ljudima. Nitko ne treba živjeti s teretom svojih grijeha. Bog bezuvjetno opršta, zato je Isus umro i uskrsnuo. Hoćemo li prihvati taj dar, to nije Božji nego naš osobni problem.

Drugo: sve će se ispuniti što stoji napisano u Mojsijevu zakonu, u prorocima i Psalmima o meni.

Sve će ići prema ispunjenju što je pisano u svetom Pismu. U njemu stoji tako puno

Božjih obećanja koje nam je Bog dao i sve će se ona ispuniti.

Mnoga su se već ispunila, za neke još čekamo. Nijedno od Božjih obećanja neće propasti, promašiti.

Pitanje je koliko mi poznajemo obećanja od tog mnoštva? Možda ponekad živimo ispod nivoa jer ih ne poznajemo. Kako onda možemo računati s ispunjenjem tih obećanja?

Treće: i posebno važno!

Imamo Boga, uskrslog Gospodina, da tako kažem, s tijelom i kostima. Taj je Isus, koji je uskrsnuo, bio dohvatljvan ljudskim osjetilima. Nije to bio duh koji je uskrsnuo, nego se Uskrslog moglo dodirnuti. Jeo je komad pečene ribe. Rekao im je: pogledajte ruke moje i noge. Opipajte me i vidite jer duh tijela ni kostiju nema kao što vidite da ja imam!

Luka je napisao taj tekst zbog nekih koji su naučavali da Isus nije tjelesno uskrsnuo, da su učenici imali samo neku viziju, da su vidjeli neku pojavu, da se uskrsnuće dogodilo u njihovim glavama i u srcima, da bi njihova čežnja za njim bila tako velika da su vjerovali kako on stvarno stoji pred njima.

I danas ima sličnih mišljenja, što se može i čuti u raznim propovijedima. Postoji tendencija da se Isusovo djelovanje sve više stavlja i gura samo na područje duhovnog i gubi se time njegova dohvatljivost i vidljivost.

Nekoliko primjera: Kad je Isus ozdravio slijepog Bartimeja, on je onda progledao. Zna se propovijedati kako danas Isus ozdravlja sljepoču našeg srca. No, Bartimej nije trpio zbog sljepoče srca nego očiju. To je bilo dohvatljivo i vidljivo i ne treba to prebacivati samo na duhovno područje.

Kad je Isus s 5 kruhova i dvije ribe nahranio 5 tisuća ljudi, naravno to je i znak za Euharistiju. No, prije svega te su tisuće bile site, napunili su prazne želuce, nešto vidljivo i dohvatljivo.

Po takvim i sličnim propovijedima, koje žele sve prebaciti na područje duhovnoga, ne bi Isus smio ni pretvoriti vodu u vino, možda samo u svetu i blagoslovljenu vodu. No on je vodu pretvorio u vino. Opet nešto vidljivo, dohvatljivo, na području naših ljudskih osjetila.

To se i kasnije događalo i nastavljalo u životu apostola i u životu kršćana.

Petar i Ivan u hramu, nepokretan čovjek. Nije imao nepokretno srce, nego nije mogao hodati. Petar ga je ozdravio i on je prohodao. (Dj 3; 5)

Nekoliko godina kasnije. Sveti Pavao propovijeda u nedjelju, misa, oduljio je sve do ponoći. Na prozoru je sjedio mladić Eutih koji je zaspao i pao s trećeg kata i umro. Bogu hvala da je i tada bilo ljudi koji su zaspali pod propovijedi.

Pavao nije sišao i rekao sada ćemo moliti krunicu za umrlog nego ga je oživio u Isusovo ime. Opet nešto vidljivo ljudskim osjetilima.

U svojoj vjeri trebamo se pouzdati da će on pomoći tu gdje nam je najteže: u našim poslovima u ovome vidljivome gdje se mučimo. Nalaziti i otkrivati Boga u našoj svakodnevici, osvrnuti se natrag na svoj život i naći posebne trenutke gdje smo ga tako jako osjetili i doživjeli njegovu prisutnost, njegov zahvat. Nemojmo ga u svojoj vjeri tjerati na područje nevidljivog.

Sebi i drugima svjedočiti gdje smo ga konkretno osjetili, doživjeli njegovu pomoć, a uvijek možemo s njim računati i s njim započeti svaki novi dan od jutra.

Priredio Stjepan Harjač

Kakvog spasitelja očekujemo?

Današnja nedjelja ponekad se naziva i nedjelja Dobrog Pastira. Čitanja potiču na razmišljanje o spasenju; o onom koji spašava te o snazi spasenja. Onaj koji spašava nije neki ratnik, ne koristi oružje, ne pokazuje silu. Onaj koji spašava je onaj koji je bio odbačen, ponižen, mučen, gol prikovan na križ, osramoćen. Onaj koji spašava je temeljni kamen koji zgradu spaja da se ne uruši. Onaj koji spašava je ponizni pastir kojem su povjerene ovce, a ne državnički poslovi. Onaj koji spašava je neobični Spasitelj. Pa ipak, upravo po njegovu imenu čovjek zadobiva zdravlje. On ima moć nad životom i smrću, kako svojom tako i svojih ovaca. Nad takvim spasiteljem trebali bi se zamisliti. Možda ljudi spasitelja traže na pogrešnom mjestu. Možda ljudi slijede logiku svijeta i smatraju da se zlo može i treba ispravljati silom? Možda ljudi smatraju da je nužno neprestano biti u »centru« ili prihvaćen u očima modernog svijeta da bi se ostvarilo nešto vrijedno? Možda ljudi izabiru pogrešnu stijenu na kojoj grade i pogrešni kamen koji ujedinjuje zgradu? Čini se da je potrebno razmišljati na temelju uskrsne vjere da bi stvari gledali onakvima kakve doista jesu!

Uskrsnuće radi čovjeka!

U prvom čitanju Petar odgovara glavarima židovskim koji su dovodili u pitanje ozdravljenje uzetog. On ističe da je razlika između njega i njih u tome što on vjeruje u moć Isusova imena. Po toj je moći bolesnik ozdravljen i po toj moći će svi biti spašeni. Kasnije koristi i sliku graditelja. S jedne strane ulomak pokušava židovskim vjerskim poglavarima objasniti u čemu se sastoji Božja snaga, a s druge strane radi se o kerigmatskom navještaju. U središtu Petrove poruke je temeljna

evanđeoska formula: »Vi ste ga razapeli, ali ga je Bog uskrisio od mrtvih.« Ne radi se o nekoj statičnoj tvrdnji nego o dinamičnom navještaju koji ima snažne spasenjske implikacije. Isus nije uskrišen od mrtvih radi neke njegove osobne koristi, tj. radi njega samoga. Naime, njegovo je uskrsnuće postalo izvor iz kojeg izvire spasenje svake vrste. Za uzetog, spasenje je došlo u obliku ozdravljenja; za druge može doći u obliku duhovne preobrazbe. Urgentnost evanđeoske poruke je očita. Isus je ugaoni kamen građevine, temelj na kome leži sva zajednica vjernika. Ime Isusovo je jedan i jedini izvor spasenja, stoga nitko sebi ne može priuštiti toliki »luksuz« da ga odbaci.

Ivan Marko Rupnik, *Dobri Pastir*, <http://www.obitelj-malih-marija.com/>

Zašto svijet »nas« ne razumije?

Ulomak iz Prve Ivanove poslanice sastoji se samo od dva retka, no dva retka koja su teološki jako bremenita. Prvi i najvažniji naglasak je ljubav Božja prema vjernicima. Druga tema je eshatološko ispunjenje. Ljubav o kojoj pisac govori je stvarateljska, tj. djelotvorna, ljubav koja preoblikuje, ona koja ljudе čini djecom Božjom. Sve što se događa u životima vjernika, posljedica je činjenice da su »ponovno stvoreni« kao djeca Božja. Kao djeca Božja, oni su nova stvarnost; stoga ih ne prihvata svijet, koji je stara stvarnost. Svijet koji je podložan grijehu prepoznaće samo one koji su njegovi i poput njega. On ne prepoznaće Sina Božjega, niti prepoznaju tu novu djecu Božju. Stoga se vjernici ne bi trebali iznenaditi ako dožive isto odbacivanje, progone, pa čak i smrt poput Isusa. Sam ulomak ne govori što je to u Isusu i u vjernicima tako teško da svijet ne može dokučiti i razumjeti. Vjerojatno se radi o tome da svijet ne može razumjeti način života koji proistječe iz vjerničkog odnosa s Bogom; način ponašanja koji je u suprotnosti sa životom koji promovira grešni svijet. I da bi se opravdali, odbacuju Krista.

Istinski pastir je povezan s Bogom

Evandeoski ulomak koji opisuje Isusa kao pastira može se podijeliti u dva odsjeka, koja oba počinju tvrdnjom: »ja sam pastir dobri« (reci 11 i 14). U prvom Isus opisuje vanjsko ponašanje dobrog pastira, a u drugom objašnjava razloge ovoga nesebičnog ponašanja. Slika pastira i ovaca može današnjim ljudima izgledati čudna, čak i uvredljiva, budući da se na ovce gleda kao na životinje koje slušaju gospodara bez pogovora i razmišljanja. No u starini, gdje je velik dio ljudi bio nezaštićen, ta slika je govorila o sigurnosti i o odnosu između vođe i onih koje je on vodio. U prvom dijelu Isus se opisuje kao onaj koji je spremam štititi stado do te mjere da riskira svoj život. A u drugom se ta slika uzdiže na kristološku razinu. Naime, taj pastir je nutarnje povezan s Bogom. »Poznavanje« o kojem se ovdje govori nije puko poznavanje, nego se radi o nutarnjem, bliskom odnosu između Oca i Sina. Uz te teme, ulomak govori i o univerzalnosti Isusove pastirske brige. Isus je spremam brinuti se te umrijeti i za druge ovce koje, iako nisu dio njegova stada, ipak pripadaju njemu. I nakraju će biti jedno stado i jedan pastir.

Prvo čitanje: Dj 4, 8-12

Nema ni u kome drugom spasenja.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Reče Petar pun Duha Svetoga: »Glavari narodni i starješine! Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen? Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj стоји pred vama zdrav!

On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste,
ali koji postade kamen zaglavni.

I nema ni u kome drugom spasenja.
Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti.«

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 4, 2.4.7.9 118, 1.8-9.21
-23.26.28-29

Kamen koji odbaciše graditelji postade kamen zaglavni.

Zahvalujte Gospodinu jer je dobar,
jer je vječna ljubav njegova!
Bolje se Gospodinu uteći
nego se uzdat u čovjeka.
Bolje se Gospodinu uteći
nego se uzdat u mogućnike.

Zahvalit će ti što si me uslišio
i moj postao spasitelj.
Kamen koji odbaciše graditelji
postade kamen zaglavni.
Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!

Blagoslovjen koji dolazi
u imenu Gospodnjem!
Blagoslivljamo vas iz doma
Gospodnjega!

Ti si Bog moj – tebi zahvalujem:
Bože moj, tebe ja uzvisujem.
Zahvalujte Gospodinu jer je dobar,
jer je vječna ljubav njegova!

Drugo čitanje: Ivan 3, 1-2

Vidjet ćemo Boga kao što jest.

Čitanje Prve poslanice svetoga Ivana apostola

Ljubljeni:

Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo. A svijet nas ne poznaje zato što ne poznaje njega. Ljubljeni, sad smo djeca Božja i još se ne očitova što ćemo biti. Znamo: kad se očituje, bit ćemo njemu slični, jer vidjet ćemo ga kao što jest.

Riječ Gospodnja

Evangelje: Ivan 10, 11-18

Pastir dobri život svoj polaže za ovce.

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Uono vrijeme: Reče Isus:

»Ja sam pastir dobri. Pastir dobri život svoj polaže za ovce. Najamnik – koji nije pastir i nije vlasnik ovaca – kad vidi vuka gdje dolazi, ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i razgoni: najamnik je i nije mu do ovaca. Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje, kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce. Imam i drugih ovaca, koje nisu iz ovog ovčnjaka. I njih treba da dovedem i glas će moj čuti i bit će jedno stado, jedan pastir. Zbog toga me i ljubi Otac što polažem život svoj da ga opet uzmem. Nitko mi ga ne oduzima, nego ja ga sam od sebe polažem. Vlast imam položiti ga, vlast imam opet uzeti ga. Tu zapovijed primih od Oca svoga.«

Riječ Gospodnja

Mirisati kao On

Primijetili smo vjerojatno da nam dugogodišnji supružnici ponekad izgledaju slično. Ne toliko da fizički nalikuju jedno drugom, koliko da su tijekom života pokupili neke pokrete ili govor tijela jedno od drugog. Često izgleda da zrcale način na koji se gledaju.

Prirodno oponašamo neka obilježja onih koje volimo. Istodobno otkrivamo da nas svaki bliski odnos istodobno dublje i jedinstvenije čini onim što jesmo. To je dio otajstva ljubavi različito opisanog u dvama današnjim čitanjima.

Jednostavnije od naša dva čitanja čini nam se Isusov govor o Dobrom pastiru. Slika Dobrog pastira podastire nam podrijetlo i svrhu Isusova odnosa s nama. Isus kaže da kao Dobri pastir svoj život polaže za svoje ovce. Premda je najočitije da se to odnosi na križ, u širem smislu on opisuje Božji odnos s čovječanstvom od početka Božjeg sebedarivanja u stvaranju do ispunjenja na kraju vremena.

U Isusovom životu započeo je s „Riječ je postala tijelom i nastanila se među nama“ (Iv 1,14). Do simboličnog ispunjenja došlo je kad „usta od večere, odloži haljine,

uze ubrus i opasa se. Nalije zatim vodu u praonik i počne učenicima prati noge i otirati ih ubrusom kojim je bio opasan.“ Naš Dobri pastir slika je Boga koji je stvorio iz ljubavi.

Isus nosi Stvoriteljevu sliku dalje kad dodaje: „Ja sam pastir dobri i poznajem svoje i mene poznaju moje, kao što mene poznaje Otac i ja poznajem Oca i život svoj polažem za ovce.“ Tom izjavom govori da nismo jednostavno pozvani biti Božji narod, već sudjelovati u njegovu jedinstvu s Ocem.

Papa Franjo govorio je kako dobar pastir miriše na ovce: To je utjelovljenje. Isus nastavlja da će ovce mirisati poput pastira Rastemo u sličnosti s Bogom.

Današnji prvi redak iz drugog čitanja mogao bi nam poslužiti kao odgovor na sve što slušamo u Isusovu govoru o Dobrom pastiru: „Gledajte koliku nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo, i jesmo“, ali još nam nije sve otkriveno.

Ivan nas, u svojoj poslanici poziva da razmotrimo svoje mogućnosti za neprestani rast u Bogu. Tajanstven je kad kaže: „još se ne očitova što ćemo biti“, ali i daje odgovor „kad se očituje, bit ćemo njemu slični, jer vidjet ćemo ga kao što jest.“

Nije li to slično onome što vidimo kod dugogodišnjih supružnika? Što se više istinski susreću i komuniciraju u ljubavi, to to im se životi sve više isprepliću. Tako je i u prijateljskim vezama. Vrijeme provedeno zajedno, iskazivanje međusobnog poštovanja i ljubavi, oblikuje nas i usmjerava da postanemo onakvi kakvi nikada ne bismo mogli postati jedni bez drugih.

Prijatelji se međusobno podudaraju i prepoznaju po gestama, a parovi si počinju nalikovati jer su jedni drugima dali ono najdragocjenije, provodili su vrijeme jedni s drugima. Pritom su postali cjelovitiji.

Na početku svoga Evanđelja, Ivan kaže *Riječ je postala tijelom i nastanila se među nama*. Bog je odlučio mirisati poput nas kako bismo mogli poprimiti obilježja

božanske slike na koju smo stvoreni. Dublje ulazimo u ono što još nije očitovano kroz svaku vezu koja nas dublje uvlači u ljubav.

Danas nam Krist dolazi u liku Dobrog pastira. Sve što govori o tome govori u množini. Ne poziva nikoga od nas da bude njegovo jedino janje, već ovce njegova stada.

Isus nas uvodi u Boga kao Trojstvo, Boga koji je i sam zajednica. Zato nas poziva da i sami budemo zajednica, njegovo stado, ovce koje mirišu jedna na drugu, rastu u njemu, daju svoje živote jedni drugima i jedni za druge. Čineći to, postajemo sve srodniji i time sve sličniji Bogu na čiju smo sliku oblikovani.

Prema: <https://www.ncronline.org>
Priredio V. B.

Mark A Hewitt, *Dobri Pastir*, <https://oldtractortinshed.net>

Isusovo uskrsnuće

Uskrsna zora: žene na grobu

(nedjelja, 9. Travnja g. 30)

Mt 28,1-10; Mk 16,1-8; Lk 24,1-12; Iv 20,1-18

Ivanova predaja

Ova je predaja posve očito neovisna od sinoptičke. Međutim, lako je vidjeti da se svi evanđelisti slažu u glavnim činjenicama a također u nekim pojedinostima. To dokazuje da sve te predaje proizlaze iz zajedničkog izvornog sloja, koji se onda dijelio na razne struje putevima koje mi vjerojatno nikada nećemo moći posve točno razjasniti.

Najviše pada u oči da Ivan ne govori o raznim ženama, nego jedino o Mariji Magdaleni.

Objektivno, to ne znači da druge nisu sudjelovale u događajima (nije to nijekanje sinoptika), nego da se pripovijeda isključivo iskustvo jedne od njih.

Izvor obavijesti o događajima ovog nedjeljnog jutra mogu biti jedino žene, koje su ih isključivo doživjele. Sinoptičke predaje temelje se na obavijestima skupine općenito; Ivanova predaja, na obavijestima Magdalene posebno. Da je ona uživala izvanredni ugled u prvoj kršćanskoj zajednici, jasno je iz povlaštenog mesta koje joj se uvijek pridaje u skupini žena.

Međutim, iako se Magdalena pojavljuje sama, izgleda da uspomene na sinoptičku tradiciju izlaze na vidjelo skoro nehotice; na primjer, kad Magdalena govori u množini (premda ovu množinu drugi

tumače na drugi način), kao da uključuje i ostale drugarice (usp. Ivan 20,2).

Pogledajmo sada njezine doživljaje ovog uskrsnog jutra (Ivan 20,1—18).

1) Ide na grob »rano«, u zoru i »kad je još uvijek bila tama«; za jutarnjeg sumraka.

Da je posjet bio rano ujutro svjedoče također sinoptici, u ovom kontekstu (izuzev jedne Markove bilješke, koja se razilazi) i u pripovijesti o učenicima iz Emausa (Lk 24,22).

2) Kad se približila, vidjela je da je veliki kamen na ulazu bio pomaknut sa svog mesta.

I prema sinopticima (Mk i Lk), kad su žene došle do groba, našle su da je kamen bio pomaknut na jednu stranu.

3) Kad je vidjela da je grob otvoren, jedino što joj je na pamet došlo bilo je da je grob bio oskrnut i da je netko ukrao Isusovo tijelo.

Nijedna normalna osoba ne bi drukčije mislila u tom času. Magdalena ne misli na uskrsnuće. Nema kod nje ni traga lakovjernosti, koja bi mogla izmisliti nešto što ne postoji.

4) Bila je toliko smućena tom činjenicom, da nije ni unišla u grob da provjeri stvar. Ona je uvjerenja da je tijelo bilo ukradeno. S tim uvjerenjem trči u grad, nalazi Petra i Ivana i javlja im novost koju je otkrila: ukrali su Gospodina i ona nema pojma gdje su ga kradljivci mogli sakriti.

Obraća se ovoj dvojici apostola ne slučajno. Petar je od samog početka, i po

izričitoj Isusovoј volji, bio prvak skupine. Ivan je uvijek imao posebno mjesto u Učiteljevim osjećajima, a njegova je važnost silno porasla u Magdaleninim očima od onog časa kad mu je Isus predao na brigu svoju majku, prizor kojemu je i ona prisustvovala pod križem.

5) Apostoli sigurno misle isto: netko je vjerojatno ukrao tijelo. Magdaleno uzbuđenje i mišljenje zaražava i njih. To je uznemirujuća vijest.

Nije se moglo gubiti vremena. Treba odmah vidjeti mjesto, provjeriti sve i poduzeti odgovarajuće mjere.

Radi toga, odmah se upute prema grobu i idu »trčeći«. Ovaj »trk«, u doslovnom smislu, ovdje je vrlo uvjerljiva. Neko vrijeme idu usporedo, ali onda Ivan pređe naprijed, jer trči brže; velika nestrpljivost ne pušta mu vremena da vidi da je Petar zaostao. Prema tome, dolazi prije do groba. Kako je ulaz u grob nizak, on se »sageo« da pogleda unutra. Ova i druge male pojedinosti, koje izgledaju nevažne, otkrivaju svjedoka koji sve to proživljuje i na izvanredan način doprinose realizmu prizora i vjerodostojnosti događaja.

Od ulaza se može vidjeti grobna soba, barem djelomično. Jedino što Ivan tako vidi jesu plahte u koje je bilo uvijeno Isusovo tijelo. Bile su bačene na tlo, kao nijemi svjedoci. Na kamenoj klupi nije bilo tijela. Iščezlo.

Magdalena je imala pravo ...

Ova prva provjera časovito mu je dovoljna. Ne ulazi u grob da pogleda bolje. Ova je stvar previše važna, pa je bolje da najprije pogleda poglavica.

U međuvremenu stiže Petar pa ulazi samo on u grob. Otkriva odmah još stvari

koje Ivan nije mogao vidjeti od ulaza. Grob je prazan. Nigdje se ne vidi tijelo. Plahte su na tlu, kao što ih je vidio i Ivan. Ali ima jedna pojedinost, koju ovaj nije mogao zapaziti: rubac, u koji je bila zavijena Isusova glava. Nije s plahtama, nego stavljen na jednom mjestu napose i pomno uvijen. Ova je pojedinost važna. Ovdje se postupilo sasvim mirno i bez žurbe, protivno onomu što bi se moglo očekivati da se radilo o krađi. Netko tko bi se dao na to da ukrade i odnese mrtvaca, ne bi ostavio sve tako uredno ...

Nisu zabilježene Petrove reakcije. Ali u njegovoj glavi sigurno se već pojavljuje misao uskrsnuća. Ima dovoljno razloga za to: u grobu nema tijela, ostali su nijemi svjedoci pokopa, a nije vjerojatno da se radilo o krađi...

Ulazi zatim Ivan i ustanavljuje to isto. Čovjek brzih zaključaka, on više ne sumnja niti koleba: Učitelj je uskrsnuo.

»Vjerova«

Ovoga časa rađa se vjera Crkve, premda će proći još dosta dana prije nego što se učvrsti u svim ostalima. I ova vjera rađa se ne iz nekog prethodnog subjektivnog raspoloženja (sasvim protivno, dvojica apostola misle o krađi), nego zato jer su materijalno ustanovili stvar: grob je prazan i ostali su materijalni svjedoci pokopa. Štoviše, izričito se dodaje da oni još nisu shvaćali nagovještaje uskrsnuća sadržane u Pismu; to jest da im ideja uskrsnuća nije bila bliska, usprkos Pismu; tako da se mora odbaciti djelovanje toga možebitnog uzroka.

Dosljedno tome, Marija Magdalena nije prva osoba koja je povjerovala u

uskrsnuće. U to vrijeme ona je još uvijek bila opsjednuta svojom mišlju o krađi. Prema tome, uskrsnuće nije bilo plod lude mašte jedne žene, kao što ja zastupao Renan.

Obavijest o posjetu grobu nekih apostola toga nedjeljnog jutra nije isključivo Ivanova. Već znamo da se odjeci tog posjeta nalaze i u sinoptičkoj predaji (Lk), premda sažeto i pojednostavljeno. Kod Luke 24,12 govor je samo o Petru. Ali učenici iz Emausa govore o »nekim od naših« (Lk 24,24), što se vrlo dobro može odnositi na Petra i Ivana u Ivanovoj predaji. Ono što se u nastavku kaže u Ivanovoj predaji, odnosi se na Mariju Magdalenu izravnije i intimnije.

6) Marija Magdalena: Kad dvojica apostola odlaze od groba, tu još ostaje Marija.

Ne kaže se kad se bila vratila ovamo. Vjerojatno je došla s Petrom i Ivanom. Dok su oni razgledali unutrašnjost groba, ona je iz poštovanja ostala vani. Bila je, dakle, izvan groba, ali uz njega. Dvojica apostola na polasku sigurno joj nisu priopćili što misle o ovoj stvari, tako da je Marija i dalje uvjerena da je tijelo bilo ukradeno. I gorko plače. Oteli su joj i to očajno zadovoljstvo da bar još jednom vidi tijelo ljubljene osobe.

Konačno se odluči da i ona baci pogled u unutrašnjost groba. Zato što je ulaz nizak, ona se saginje (kao što je prije učinio Ivan) da pogleda unutra. Kamena klupa, u grobnoj sobi, na kojoj je bilo položeno tijelo, nalazila se nasuprot ulazu, tako da ju je Marija mogla vidjeti s mjesta odakle je gledala. Tijela nije bilo tu. Umjesto njega, bila su tu dva anđela, koji su sjedili na klupi, jedan na mjestu gdje se nalazila glava, a drugi gdje su bile noge. Anđeli se nalaze i arka, dva kod Luke). Anđeli je pitaju zašto plače. Oni već znaju

za razlog, ali je to prirodni način da se započne razgovor. Ovdje će opet izaći na površinu upornost žene. S mišlju čvrsto usredotočenom na krađu, odgovara da plače zato što su odnijeli tijelo »njezinog Gospodina«, te sada ne zna gdje je pokopan. Za osobu koja ljubi, najgora nesreća je ne znati čak ni mjesto gdje je pokopana ljubljena osoba.

7) Nepoznat čovjek: Tada, zbog onog tajanstvenog predosjećaja, koji smo toliko puta iskusili u životu, da nas netko gleda ili da netko stoji iza nas, ili možda zbog šuma koraka u blizini, Marija se okreće. Vidi lik čovjeka. Nepoznat čovjek. Bio je to Isus, ali ga ona nije prepoznala. Ovdje bi se moglo govoriti i nagađati o osobinama proslavljenog (uskrsnulog) tijela. Sigurno je, a to se vidi iz ovog i iz drugih ukazanja, da Uskrslji Isus ne otkriva uvijek svoju fizičku istovjetnost, nego samo osobama i u prilikama koje njemu izgledaju prikladne.

Onaj lik čovjeka također je pita zašto plače i koga traži. Budući da ga ona ne prepoznaće, prirodno je da na ovom mjestu pomišlja da se radi o vrtlaru i pazitelju groba. On mora znati da je grob prazan. Moguće je da je upravo on prenio tijelo na drugo mjesto, iz razloga koje samo on zna. Stoga njemu ne ponavlja priповijest o krađi, nego ga izravno pita: *ako si ga ti odnio, reci mi kamo si ga stavio. I ne trebaš se više brinuti za njega. Ja ću ga odnijeti sa sobom i pokopati!*

Nikad se nećemo moći spustiti do dubina ovoga povika, koji ne vidi čak ni običnu nemogućnost onoga što misli učiniti.

8) Prepoznavanje: Tada čuje da je zove po imenu: *Marija!*

I vidi ga. Ista toplina glasa, isti ton govora, ista blizina, nježnost i bliskost u izgovoru njezinog imena.

Glas dopire ne samo do sluha, nego i do vida. Sad ga prepoznaće. I dopire također do srca.

»Rabboni«!: *Dragi moj Učitelju!*

Zamišljam da toga časa stvarno nije mogla izgovoriti više nijedne riječi. Već je sve rekla. To je nenadani-ponovni sastanak, koji ugušuje govor.

9) Isus: Iz riječi Uskrsloga izlazi da se Magdalena bila bacila ničice pred njega i zagrlila mu noge, kao izraz dubokog uzbuđenja onoga časa i stare ljubavi i poštovanja prema njegovoj osobi, sve to sada produhovljene nego ikada.

Ova se pojedinost nalazi i u sinoptičkoj predaji (usp. Mt 28,9).

Nemoj me više doticati, kaže joj Isus. Nemoj me više grli, nemoj me zadržavati i nemoj se ni ti više zadržavati, jer moraš ići mojim učenicima i odnijeti im vijest da sam ponovno živ.

Kao razlog da ga se ne dotiče redovito se navodi ono što tekst redakcijski kaže: »jer još nisam uzašao k Ocu«. Ali povezivanje toga dvoga znači slijepu ulicu. Po sebi nema razumnog smisla pa da mu nađu neko značenje, tumači upadaju u najčudnovatije spekulacije.

Zapravo, tekst treba ovako čitati: »Nemoj me više doticati .. nego hajde mojim učenicima«.

Sve ostalo predstavlja sadržaj poruke.

Kakav je to sadržaj?

Izkreno mislim da nije moguće izraziti ga slijedeći slovo teksta, jednog od najzagagnetnijih tekstova Novoga zavjeta. Izneseno je bezbroj mišljenja o toj stvari, ali treba pošteno priznati da nijedno od njih ne zadovoljava. Ono čime obiluju jest izvještačenost.

Izrazi: »Još nisam uzašao k Ocu - uzlazim k Ocu« oprečni su objektivnom

stanju stvari. Od samog časa Uskrsnuća, Isus je bio »uzašao k Ocu«. Njegovo uskrsnuće nije drugo nego prijelaz u onaj puni božanski život, život slave i uzvišenja, život Kyriosa (Gospodina), život na desnoj strani Oca, prema biblijskoj slici. Nije razumljivo, dakle, kako može reći da nije uzašao k Ocu kad govori s Marijom Magdalenom ...

Možda misli na svoje vidljivo »uzašašće« na dan »uzašašća«. Ali u tom slučaju morali bismo napraviti veliko zaobilazeњe, da učinimo razumljivim ovaj tekst: *uskrsnuo sam ..., ali neću vas ostaviti same ovako odjedanput..., još ću ostati s vama kroz neko vrijeme u ovom novom stanju u kojem se sada nalazim..., još nije došao čas konačnog rastanka..., premda će brzo doći...*

Ali, je li to hitna poruka upravo ovoga presudnog časa: nešto što će se dogoditi poslije četrdeset dana?

Poslije tolikih napora, mislim da treba ponizno priznati da se ovom tekstu nije dosada našlo neko osrednje zadovoljavajuće tumačenje.

Međutim, usprkos tomu, moguće je uhvatiti opći smisao ovih riječi Uskrsloga. Nešto je bitno izmijenjeno. Ljudski odnosi s njime nisu više isti. On posjeduje novi život kod Oca... i tu vijest treba donijeti učenicima.

Kako god se doslovno istumačio ovaj tekst, sigurno je da Isusove riječi sadržavaju bit uskrsne poruke.

Najveća vijest u povijesti svijeta.

Mali vjeronaučni leksikon

Korizma

Korizma, od latinskog jezika *quadragesima, četrdesetnica*, je priprave za Uskrs, traje četrdeset dana. Počinje na Pepelnicu i traje do mise Gospodnje večere na Veliki četvrtak.

Broj četrdeset je simboličan broj. Prema svetom Augustinu, to je broj božanski određen da pripravi ljude na velika djela. U Bibliji, broj četrdeset, označuje puninu vremena, savršenstvo. Mnogi važni biblijski događaji obilježeni su tim brojem. Primjerice, Izraelci su, nakon izlaska iz Egipta proveli u pustinji četrdeset godina; Mojsije je, posteći i moleći, proveo na Sinaju na četrdeset dana i noći; prorok Ilija je četrdeset dana i noći putovao kroz pustinju na goru Horeb, gdje mu se objavio Bog; Ninivljani su, na Jonin poziv, četrdeset dana postili i molili, te tako spasili grad od uništenja; Isus je, nakon krštenja postio i molio četrdeset dana u pustinji gdje se pripravljao za javno djelovanje; Četrdeset dana, Isus se ukazivao učenicima prije uzašašća u nebo.

Prvi spomen korizme, kao duhovne priprave za Uskrs, nalazimo na Nicejskom koncilu (325.). Smatra se da je određena priprava za Uskrs postojala i ranije, ali ne kroz četrdeset dana nego u Velikom tjednu. Crkvene zajednice nastale u poganskom okruženju, postile su od Velikog petka do uskrasnog jutra. Zajednice nastale u židovskom okruženju postile su u Velikom tjednu od ponedjeljka, početka zavjere protiv Isusa do Uskrsa.

Današnja korizma utemeljena je na crkvenoj tradiciji priprave za Uskrs, priprave katekumena za krštenje, a temelji se i na javnoj pokori grešnika.

Kroz povijest, cijela korizma je bila obilježena strogim postom. Nakon II. vatikanskog koncila post i nemrs su određeni samo za Pepelnicu i Veliki petak, a u ostale petke kroz korizmu je nemrs.

Korporal

Korporal, od latinskog *corpus, tijelo*, u katoličkoj liturgiji bijelo uštirkano platno koje se za euharistije prostire na oltar i na koje se stavlja kalež i plitica s hostijom. Svrha mu je da se na njemu zadrže sitne čestice posvećenih hostija.

Korska sjedala

Korska sjedala, drvene klupe za kler u crkvama zapadnog obreda, postavljene u dva reda ispred ili iza oltara uz rub srednjeg broda. Pojavljuju se u 12. i 13. stoljeću kad oltar da sredine svetišta prelazi u dno apside. Imaju ih crkve u kojima postoji obveza pjevanja ili recitiranja časoslova. Redovito su rezbarski i skulptorski bogato urešene,

Romanička korska sjedala u splitskoj katedrali iz druge polovice 13. stoljeća najstarija su na svijetu..

Román Adame Rosales

21. travnja

Sveti Román Adame Rosales, meksički svećenik i mučenik, rođen je 27. veljače 1859. u Teocalticheu (država Jalisco). Dijete siromašne obitelji, u djetinjstvu se nije redovito školovao. Studirao je teologiju u Gudalajari (Jalisco), a zaređen je za svećenika 30. studenog 1890. Ponizan i skroman duhovnik, djelovao je u mnogim župama, a zatim je postavljen za župnika u Nochistlánu (država Zacatecas). Veliki prijatelj siromaha, bolesnika i djece, štovatelj Blažene Djevice Marije, predavao je vjeronauk, održavao pučke misije, vodio duhovne vježbe i otvarao župne škole.

Sagradio je mnoge kapele na području Nochistlána i utemeljio udrugu Kćeri Marijinih od noćnog klanjanja (Las Hijas de María y la Adoración Nocturna). Kad su meksičke vlasti na čelu s predsjednikom Plutarcom Elíasom Callesom započele progoniti Crkvu i katoličku vjeru, nastavio je djelovati u tajnosti, ponajviše u privatnim kućama i na osamljenim rančevima. Vodio je 18. travnja 1927. korizmene obrede na području Rancha Veladones. Netko od nazočnih vjernika prijavio ga je zloglasnom progonitelju katolika, pukovniku Quinonesu i velečasni Román uhićen je idućeg dana.

Zatvoren je najprije u gradu Mexicacánu (Jalisco), a zatim je pješke sproveden u župu Yahualica. Pukovnik Quinones

pretvorio je tamošnji župni ured u svoj stožer. Velečasnog Romána držao je preko dana svezanog u dvorištu, a noću je mučenika zatvarao u mračnu izbu. Nije mu davao ni hrane ni vode. Neki vjernici ponudili su otkup za svećenikovu slobodu, a Quinones je zatražio 6 tisuća dolara. Uzeo je novac, a potom naredio da svećenika ubiju. Jedan od vojnika, Antonio Carillo Torres, odbio je pucati u velečasnog Romána pa su vojnici ustrijelili i njega. Mučenik za vjeru Kristovu, Román Adame Rosales, strijeljan je 21. travnja 1927., na groblju u Yahualici (država Jalisco). Njegove relikvije kasnije su prenesene u Nochistlán. Papa Ivan Pavao II. proglašio ga je blaženim 22. studenoga 1992., a svetim 21. svibnja 2000., s još 24 sveca i mučenika, žrtava progona meksičkih vlasti u razdoblju od 1926. do 1929., poznatom kao „Guerra Cristera“ ili „Cristiada“.

<https://www.velecasnisudac.com>

Tijekom meksičke revolucije (1910.-20.) i nakon nje (do 1929.) u Meksiku je nastupilo teško razdoblje za Crkvu. Progoni svećenika, redovnika i redovnica kao i vjernika katolika postali su svakodnevница. Prije revolucije u Meksiku je djelovalo oko 4500 svećenika. Većinom su protjerani, ubijeni, a neki su pod pritiscima istupili iz svećeničke službe. Tek nakon svršetka građanskog rata i potpisivanja primirja po kojem je Crkva dobila kakvu takvu slobodu, svećenici su se vraćali u Meksiko tako da, godine 1934. u Meksiku djeluje 334 svećenika, jedan na 40 000 vjernika.

O spomenutim događanjima snimljeno je više filmova, primjerice „Los ultimos cristeros“ iz 2011. Vrijedi pročitati i roman „Moć i slava“ Grahma Greena po kojem je, 1961. snimljen film.

V. B.

NAŠI POKOJNI

MATIJA KLAIĆ,

PU brodsko - posavska, Slavonski Šamac, 19. travnja 1992.

MILENKO ĆURČIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Split, 21. travnja 1994.

VLADIMIR MATAŠIN,

PU zagrebačka, 21.travnja 1995.

ANTON STIPETIĆ,

PU karlovačka, u službi, Ogulin, 24. travnja 1995.

STJEPAN ZEBIĆ,

PU brodsko - posavska, Bodegraj, 25. travnja 1996.

IRFAN RAMOVIĆ,

PU primorsko - goranska, Južno bojište, 28. travnja 1992.

DRAGAN MANDIĆ,

PU zagrebačka, Velebit, 28.travnja 1993.

ŽELJKO KRAJCAR,

PU osječko - baranjska, Budimci, 29. travnja 1995.

ZORAN KULIĆ,

PU osječko - baranjska, u službi, Đakovo, 1. svibnja 1991.

DANIEL ANDRIĆ,

PU požeško - slavonska, Planina Psunj, 1. svibnja 1995.

VINKO BRADIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Novo Pračno, 1. svibnja 1995.

NAŠI POKOJNI

PAVO HEGEDIĆ,

PU bjelovarsko - bilogorska, Gornji Kovačevac, 1. svibnja 1995.

TOMISLAV ŠTEFANIAK,

PU požeško - slavonska, Psunj, 1. svibnja 1995.

STIPO VUKOVAC,

PU brodsko - posavska, Čaprginci, 1. svibnja 1995.

VLADIMIR DEŠČAK,

SJP, Novska, 1. svibnja 1995.

STIPAN BOŠNJAK,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

LUKA CRNKOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

JOSIP CULEJ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

JANKO ČOVIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

MLADEN ĆATIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

ZORAN GRAŠIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

ANTUN GRBAVAC,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

ŽELJKO HRALA,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

ZDENKO PERICA,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

MARINKO PETRUŠIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

MLADEN ŠARIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

IVICA VUČIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Borovo Selo, 2. svibnja 1991.

FRANKO LISICA,

PU zadarska, Polača, 2. svibnja 1991.

FRANJO JARIĆ,

PU brodsko - posavska, Vrpolje, 2. svibnja 1992.

ZDRAVKO MALNAR,

PU sisačko - moslavačka, Novska, 2. svibnja 1995.

ATOS NAČINOVIĆ,

PU primorsko - goranska, Okučani, 3. svibnja 1995.

SERGIO ŠIMAC,

PU primorsko - goranska, Okučani, 3. svibnja 1995.

IVAN MARKULIN,

PU zagrebačka, Zagreb, 3. svibnja 1995

POČIVALI U MIRU!